

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืนจำแนกตามห้องสมุดและสถาบัน (ตารางที่ 2)
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุด (ตารางที่ 3 -5)
- ตอนที่ 3 สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการทำรายการในห้องสมุด (ตารางที่ 6-22)
- ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุด และข้อเสนอแนะในการใช้อินเทอร์เน็ตในการทำรายการของห้องสมุด (ตารางที่ 23-29)

ตอนที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค 17 สถาบัน รวม 49 ห้องสมุด ประกอบด้วยห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง 39 แห่ง และห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค 10 แห่ง โดยส่งแบบสอบถามไปให้บรรณารักษงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการของห้องสมุดจำนวน 121 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 104 ฉบับ (ร้อยละ 85.95) ดังแสดงในตารางที่ 2 จะเห็นว่าในกลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 65 ฉบับ (ร้อยละ 85.53) จากห้องสมุด 34 แห่ง โดยไม่ตอบแบบสอบถาม 5 แห่ง ขณะที่กลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 39 ฉบับ (ร้อยละ 86.67) ซึ่งในกลุ่มนี้ตอบแบบสอบถามครบทุกแห่ง

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน จำแนกตามห้องสมุดในแต่ละสถาบัน

สถาบัน	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
สถาบัน/ มหาวิทยาลัยส่วนกลาง	76 (100.00)	65 (85.53)
1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	26 (100.00)	23 (88.46)
สถาบันวิทยบริการ	3	2
ห้องสมุดคณะครุศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	1	1
ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์	1	1
ห้องสมุดวิทยาลัยการสาธารณสุข	1	1
ห้องสมุดวิทยาลัยปิโตรเลียม และปิโตรเคมี	1	1
ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์	1	-
ห้องสมุดสถาบันประชากรศาสตร์	1	1
ห้องสมุดสถาบันภาษา	1	1
ห้องสมุดสถาบันวิจัยพลังงาน	1	1
ห้องสมุดสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์	1	-
ห้องสมุดสถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อม	1	1
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	6 (100.00)	6 (100.00)
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	6	6
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3 (100.00)	-(0.00)
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	3	-
4. มหาวิทยาลัยมหิดล	16 (100.00)	11 (68.75)
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล	7	7
ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์	1	1
ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์	2	-
ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์	1	-
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ - โรงพยาบาลรามธิบดี	2	1
ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล	2	1
ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์	1	1
5. มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ	6 (100.00)	6 (100.00)
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร- วังท่าพระ	6	6
6. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	7 (100.00)	7 (100.00)
สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัย- สุโขทัยธรรมาธิราช	7	7

สถาบัน	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
7. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์	4 (100.00) 4	4 (100.00) 4
8. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าพระนครเหนือ	2 (100.00) 2	2 (100.00) 2
9. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระ จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	4 (100.00) 4	4 (100.00) 4
10. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สำนักหอสมุดและบรรณสารสนเทศ- สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	2 (100.00) 2	2 (100.00) 2
สถาบัน/ หอสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค	45 (100.00)	39 (86.67)
11. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์	9 (100.00) 6 3	5 (55.56) 2 3
12. มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์	13 (100.00) 11 2	11 (84.62) 9 2
13. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง หอสมุดพระราชวังสนาม จันทร์	5 (100.00) 5	5 (100.00) 5
14. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลา- นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ฝ่ายหอสมุดคุณหญิงอรุณระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลา- นครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	7 (100.00) 3 4	7 (100.00) 3 4
15. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	3 (100.00) 3	3 (100.00) 3
16. มหาวิทยาลัยนเรศวร สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร	4 (100.00) 4	4 (100.00) 4
17. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ศูนย์บรรณสารการศึกษา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี	4 (100.00) 4	4 (100.00) 4
รวม	121 (100.00)	104 (85.95)

เมื่อนำแบบสอบถามจำแนกตามสถาบัน ปรากฏว่า สถาบันที่ส่งคืนแบบสอบถามครบ (ร้อยละ 100.00) มี 12 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับแบบสอบถามคืน 23 ฉบับ (ร้อยละ 88.46) มหาวิทยาลัยขอนแก่น 11 ฉบับ (ร้อยละ 84.62) และมหาวิทยาลัยมหิดล 11 ฉบับ (ร้อยละ 68.75) ส่วนสถาบันที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืน มี 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของห้องสมุด

การเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตของห้องสมุด

ตารางที่ 3 จำนวนห้องสมุดที่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต จำแนกตามประตูทางออก (Gateway)

ประตูทางออก (Gateway)	ห้องสมุด. ส่วนกลาง (N = 34)		ห้องสมุด. ส่วนภูมิภาค (N = 10)		รวม (N = 44)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
NECTEC	10	29.41	10	100.00	20	45.45
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บริษัท KSC Commercial Internet และมหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ	24	70.59	-	-	24	54.55
ศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต ของบริษัทเอกชนอื่น ๆ	1	2.94	-	-	1	2.27
	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 ห้องสมุดส่วนใหญ่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต โดยผ่านประตูทางออก (Gateway) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 24 แห่ง (ร้อยละ 54.55) รองลงมาคือเชื่อมต่อ NECTEC 20 แห่ง (ร้อยละ 45.45) ส่วนห้องสมุดที่เชื่อมต่อเข้ากับศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวนต่ำสุด 1 แห่ง (ร้อยละ 2.27) คือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามมาธิบดี

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ส่วนใหญ่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่านประตูทางออก (Gateway) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 24 แห่ง (ร้อยละ 70.59) รองลงมาคือ NECTEC 20 แห่ง (ร้อยละ 29.41) และศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต 1 แห่ง (ร้อยละ 2.94) ตามลำดับ สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ปรากฏว่า ห้องสมุดทุกแห่ง เชื่อมต่อเข้ากับ NECTEC

นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดที่เชื่อมต่อผ่าน Gateway 2 แห่ง คือ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี โดยผ่าน Gateway ของศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต และ ผ่าน NECTEC

ตารางที่ 4 จำนวนห้องสมุดที่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต จำแนกตามวิธีการเชื่อม

วิธีการเชื่อม	ห้องสมุดม. ส่วนกลาง (N = 38)		ห้องสมุดม. ส่วนภูมิภาค (N = 13)		รวม (N = 51)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้อินเทอร์เน็ตผ่าน Gateway						
โดยตรง	7	18.42	3	23.08	10	19.61
ใช้อินเทอร์เน็ตผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ ของมหาวิทยาลัย	21	55.26	5	38.46	26	50.98
ใช้อินเทอร์เน็ตโดยใช้โมเด็มผ่าน Gateway โดยตรง	3	7.89	2	15.38	5	9.80
ใช้อินเทอร์เน็ตโดยใช้โมเด็มผ่านศูนย์ คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย	7	18.42	3	23.08	10	19.61

ตารางที่ 4 ห้องสมุดส่วนใหญ่เชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต ผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย 26 แห่ง (ร้อยละ 50.98) รองลงมาคือ ใช้อินเทอร์เน็ตโดยผ่านทาง Gateway โดยตรง และใช้โมเด็มผ่านสายโทรศัพท์ แล้วเชื่อมต่อเข้ากับศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย จำนวนเท่ากัน คือ 10 แห่ง (ร้อยละ 19.61) ส่วนวิธีการเชื่อมต่อโดยใช้โมเด็มผ่าน Gateway โดยตรง มีจำนวนต่ำสุด 5 แห่ง (ร้อยละ 9.80)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางส่วนใหญ่ ใช้วิธีการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย 21 แห่ง (ร้อยละ 55.26) รองลงมาคือ ใช้อินเทอร์เน็ตผ่าน gateway โดยตรงและใช้โมเด็มผ่านสาย

โทรศัพท์ แล้วเชื่อมต่อเข้ากับศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย มีจำนวนเท่ากับ คือ 7 แห่ง (ร้อยละ 18.42) ส่วนวิธีการเชื่อมต่อโดยใช้โมเด็มผ่าน Gateway โดยตรง มีจำนวนต่ำสุด 3 แห่ง (ร้อยละ 7.89)

ส่วนในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าห้องสมุดใช้วิธีการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย มีจำนวนสูงสุด 5 แห่ง (ร้อยละ 38.46) รองลงมาคือ ใช้อินเทอร์เน็ตผ่าน Gateway โดยตรง และใช้โมเด็มผ่านสายโทรศัพท์ แล้วเชื่อมต่อเข้ากับศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย มีจำนวนเท่ากับ คือ 3 แห่ง (ร้อยละ 23.08) ส่วนวิธีการเชื่อมต่อโดยใช้โมเด็มผ่าน Gateway โดยตรงมีจำนวน ต่ำสุด 2 แห่ง (ร้อยละ 15.38)

นอกจากนี้มีห้องสมุด 3 แห่ง ที่ใช้วิธีการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตถึง 2 วิธี ได้แก่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้วิธีการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่าน Gateway โดยตรง และใช้อินเทอร์เน็ตผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้วิธีการเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่าน gateway โดยตรง และใช้อินเทอร์เน็ตโดยใช้โมเด็มผ่าน Gateway โดยตรง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 โปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต จำแนกตามกลุ่มห้องสมุด

โปรแกรม	บรรณารักษ์ ม.ส่วนกลาง (N = 63)		บรรณารักษ์ ม.ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 102)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
UNIX	50	79.37	32	82.05	82	80.39
Telix	12	19.05	3	7.69	15	14.71
Kermit	30	47.62	14	35.90	44	43.14
Lynx	20	31.75	9	23.08	29	28.43
Procomm Plus	5	7.94	4	10.26	9	8.82
Terminal	25	39.68	13	33.33	38	37.25
Netscape Navigator	52	82.54	35	89.74	87	85.29
NCSA Mosaic	8	12.70	2	5.13	10	9.80
เครื่องมือช่วยค้น (Search engine)						
Yahoo	39	61.90	22	56.41	61	59.80
Lycos	20	31.75	8	20.51	28	27.45
Infoseek	22	34.92	9	23.08	31	30.39
Java	11	17.46	9	23.08	20	19.61
อื่นๆ	8	12.70	5	12.82	13	12.75

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 5 โปรแกรมที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต คือ Netscape Navigator 87 คน (ร้อยละ 85.29) รองลงมาคือ โปรแกรม UNIX 82 คน (ร้อยละ 80.39) และเครื่องมือช่วยค้น Yahoo 61 คน (ร้อยละ 59.80) ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ โปรแกรม NCSA Mosaic 10 คน (ร้อยละ 9.80)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในบรรณารักษ์กลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนกลาง โปรแกรมที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ คือ โปรแกรม Netscape Navigator 52 คน (ร้อยละ 82.54) รองลงมาคือ โปรแกรม UNIX 50 คน (ร้อยละ 79.37) และเครื่องมือช่วยค้น Yahoo 39 คน (ร้อยละ 61.90) ตามลำดับ ส่วนโปรแกรมที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุดคือ โปรแกรม Procomm Plus 5 คน (ร้อยละ 7.94)

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยสวนกุมภาค โปรแกรมที่บรรณารักษ์ส่วน
ใหญ่ใช้ คือโปรแกรม Netscape Navigator 35 คน (ร้อยละ 89.74) รองลงมาคือ โปรแกรม UNIX
32 คน (ร้อยละ 82.05) และเครื่องมือช่วยค้น Yahoo 22 คน (ร้อยละ 56.41) ตามลำดับ ส่วน
โปรแกรมที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุดคือ โปรแกรม NCSA Mosaic 2 คน (ร้อยละ 5.13)

ส่วนโปรแกรมอื่นๆที่มีผู้ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต พบว่ามีบรรณารักษ์ได้ระบุโปรแกรม
ที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตไว้ 13 คน (ร้อยละ 12.75) เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว ในกลุ่มห้อง
สมุดมหาวิทยาลัยสวนกลาง มีผู้ระบุโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต 8 คน (ร้อยละ 12.70) ได้
แก่ โปรแกรม Explorer (3 คน) โปรแกรม INNOPAC (2 คน) โปรแกรม E-mail, Gopher และ
FTP (1 คน) โปรแกรม Netware (1 คน) และ โปรแกรม Sethost (1 คน) ส่วนในกลุ่มห้องสมุด
มหาวิทยาลัยสวนกุมภาค มีผู้ใช้ระบุโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตไว้จำนวน 5 คน (ร้อยละ
12.82) คือ โปรแกรม Internet Explorer (3 คน) และ โปรแกรม Netscape Communicator (2
คน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดทำการจัดหาในแต่ละปี

คำถามข้อนี้ มีผู้ตอบแบบสอบถามมาจากห้องสมุด 31 แห่ง เมื่อจำแนกข้อมูลของจำนวนหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดจัดหาในแต่ละปีแล้ว (ภาคผนวก ข) พบว่าจำนวนหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดจัดหาทั้งหมดมี 37,166 ชื่อเรื่อง เฉลี่ยแล้วห้องสมุดจัดหาแห่งละ 1,199 ชื่อเรื่อง มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 40-4,050 ชื่อเรื่อง (ต่ำสุดเป็นห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สูงสุดเป็นสำนักบรรณสาร และสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง 24 แห่ง มีจำนวนหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดจัดหาทั้งหมด 23,870 ชื่อเรื่อง เฉลี่ยแล้วห้องสมุดจัดหาแห่งละ 995 ชื่อเรื่อง มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 40-2,500 ชื่อเรื่อง (ต่ำสุดเป็นห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สูงสุดเป็นสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค 7 แห่ง พบว่ามีจำนวนหนังสือภาษาต่างประเทศที่ห้องสมุดจัดหาทั้งหมด 13,296 ชื่อเรื่อง เฉลี่ยแล้วห้องสมุดจัดหาแห่งละ 1,899 ชื่อเรื่อง มีค่าพิสัยอยู่ระหว่าง 300-4,050 ชื่อเรื่อง (ต่ำสุดเป็นห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สูงสุดเป็นสำนักบรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุด

ตารางที่ 6 วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของบรรณารักษ์งานทำรายการในห้องสมุด

วัตถุประสงค์	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อตรวจสอบเลขหมู่หนังสือ	64	98.46	31	79.49	95	91.35
เพื่อตรวจสอบรายละเอียดทาง บรรณานุกรม	57	87.69	34	87.18	91	87.50
เพื่อกำหนดหัวเรื่อง	62	95.38	30	76.92	92	88.46
เพื่อดำยโอนข้อมูล	11	16.92	11	28.21	22	21.25
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	7	10.77	2	5.13	9	8.65

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 6 บรรณารักษ์งานทำรายการในห้องสมุด ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบเลขหมู่หนังสือ 95 คน (ร้อยละ 91.35) รองลงมาคือ ใช้เพื่อกำหนดหัวเรื่อง 92 คน (ร้อยละ 88.46) และใช้เพื่อตรวจสอบรายละเอียดทางบรรณานุกรม 91 คน (ร้อยละ 87.50) ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดำยโอนข้อมูล มีจำนวนต่ำสุด 22 คน (ร้อยละ 21.25)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบเลขหมู่หนังสือ 64 คน (ร้อยละ 98.46) รองลงมาคือ ใช้เพื่อกำหนดหัวเรื่อง 62 คน (ร้อยละ 95.38) และใช้เพื่อตรวจสอบรายละเอียดทางบรรณานุกรม 57 คน (ร้อยละ 87.69) ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดำยโอนข้อมูล มีจำนวนต่ำสุด 11 คน (ร้อยละ 16.92)

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคพบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบรายละเอียดทางบรรณานุกรม มี 34 คน (ร้อยละ 87.18) รองลงมาคือ ใช้เพื่อตรวจสอบเลขหมู่หนังสือ 31 คน (ร้อยละ 79.49) และ ใช้เพื่อกำหนดหัวเรื่อง 30 คน (ร้อยละ 76.92) ตามลำดับ ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อดำยโอนข้อมูลเพิ่มเติม จำนวนต่ำสุด 11 คน (ร้อยละ 28.21)

ส่วนวัตถุประสงค์อื่นๆ ในการใช้อินเทอร์เน็ตของบรรณารักษ์งานทำรายการในห้องสมุดนั้น มีบรรณารักษ์จำนวน 9 คน (ร้อยละ 8.65) ได้ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ และเมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว พบว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีผู้ระบุวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม 7 คน ดังนี้คือ ใช้เพื่อรับ-ส่ง E-mail และค้นหาข้อมูล (4 คน) ใช้เพื่ออ่านข่าวสารและค้นหาข้อมูลต่างๆ (1 คน) ใช้เพื่อบริการยืมระหว่างห้องสมุดผ่านทาง E-mail (1 คน) และใช้บันทึกข้อมูลและให้บริการข้อมูล (1 คน) ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีผู้ระบุวัตถุประสงค์ ในการใช้อินเทอร์เน็ตไว้ 2 คน (ร้อยละ 5.13) คือ ใช้เพื่อศึกษาเพิ่มพูนความรู้ (1 คน) และใช้ เพื่อรับ-ส่ง E-mail (1 คน)

ตารางที่ 7 แหล่งสารนิเทศในต่างประเทศที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือ

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
British Library	6	9.23	3	7.69	9	8.65
CARL Uncover system	16	24.62	8	20.5	24	23.08
Colorado Alliance of Libraries	2	3.08	3	7.69	5	4.81
Data Research Associates	20	30.77	14	35.89	34	32.69
European University Institute of Technology	-	-	-	-	-	-
Harvard University	6	9.23	2	5.13	8	7.69
Health Science Information Network	3	4.62	4	10.26	7	6.73
Library of Congress	42	64.62	29	74.36	71	68.27
Massachusetts Institute of Technology	2	3.08	-	-	2	1.92
National Library of Australia	11	16.92	2	5.13	13	12.5
National Library of Medicine	16	24.62	6	15.38	21	20.19
OhioLink	56	86.15	36	76.92	86	82.69
University of Akron	3	4.62	2	5.13	5	4.81
University of California	8	12.31	2	5.13	10	9.62
University of Michigan	6	9.23	4	10.26	10	9.62
University of Minnesota	6	9.23	2	5.13	8	7.69
World Health Organization	2	3.08	2	5.13	4	3.85
อื่นๆ ไปรตระบุ	5	7.69	1	2.56	6	5.77

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 7 แหล่งสารนิเทศในต่างประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ OhioLink 86 คน (ร้อยละ 82.69) รองลงมาคือ Library Congress 71 คน (ร้อยละ 68.27) ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนต่ำสุด คือ Massachusetts institute of Technology 2 คน (ร้อยละ 1.92)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง แหล่งสารนิเทศในต่างประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ OhioLink 56 คน (ร้อยละ 86.15) รองลงมา คือ Library of Congress 42 คน (ร้อยละ 64.62) ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนต่ำสุด มี 3 แห่ง ละ 2 คน (ร้อยละ 3.08) คือ Colorado Alliance of Research Libraries (pac.carl.org) , Massachusetts Institute of Technology และ World Health Organization

ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าแหล่งสารนิเทศในต่างประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ OhioLink 36 คน (ร้อยละ 76.92) รองลงมาคือ Library of Congress 29 คน (ร้อยละ 74.36) สำหรับแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนต่ำสุด 6 แห่ง ได้แก่ Harvard University, National Library of Australia, University of Akron, University of California, University of Minnesota และ World Health Organization แห่งละ 2 คน (ร้อยละ 5.13) นอกจากนี้ยังมีแหล่งสารนิเทศที่ไม่มีผู้ใช้ในกลุ่มนี้ คือ Massachusetts Institute of Technology และ European University Institute of Technology โดยเฉพาะ European University Institute of Technology นั้นปรากฏว่าไม่มีผู้ใช้ทั้งสองกลุ่ม

สำหรับแหล่งสารนิเทศอื่นๆ นั้น มีบรรณารักษ์ระบุแหล่งสารนิเทศที่ใช้ได้ 6 คน คือ Oxford University (2 คน) Stanford University (2 คน) Medical College of Wisconsin (1 คน) และ Pittsburgh State University (1 คน)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แหล่งสารนิเทศภายในประเทศที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือ

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N = 61)		บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N = 37)		รวม (N = 98)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เครือข่ายระบบห้องสมุดของ จุฬาฯ	59	96.72	27	72.97	86	87.76
ระบบ OPAC ของ ม. ธรรมศาสตร์	15	24.59	10	27.03	25	25.51
ระบบ OPAC ของ ม. เทคโนโลยี สุรนารี	9	14.75	14	37.84	23	23.47
ระบบ OPAC ของ ม. ขอนแก่น	21	34.43	23	62.16	44	44.90
ระบบ OPAC ของ ม. เชียงใหม่	18	29.51	30	81.08	48	48.98
ระบบ OPAC ของ สถาบัน เทคโนโลยีแห่งเอเชีย	12	19.67	13	35.14	25	25.51
ระบบ OPAC ของ หอสมุดแห่ง ชาติ	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ ไปรตระบุ	38	62.30	26	70.27	64	65.31

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 8 แหล่งสารนิเทศภายในประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ เครือข่ายระบบห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 86 คน (ร้อยละ 87.76) และเครือข่ายอื่นๆ 64 คน (65.36) (ดูตารางที่ 9) รองลงมา คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 48 คน (ร้อยละ 48.98) และ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น 44 คน (ร้อยละ 44.90) สำหรับแหล่งสารนิเทศในประเทศที่มีผู้ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนต่ำสุด คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 23 คน (ร้อยละ 23.47) นอกจากนี้ยังมีแหล่งสารนิเทศภายในประเทศที่ไม่มีผู้ใช้ คือ ระบบ OPAC ของหอสมุดแห่งชาติ

เมื่อจำแนกตามกลุ่มพบว่า ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง แหล่งสารนิเทศภายในประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ เครือข่ายระบบห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 59 คน (ร้อยละ 96.72) และรองลงมา คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น 21 คน (ร้อยละ 34.43) และ ระบบ OPAC ของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 18 คน (ร้อยละ 29.51) ส่วนแหล่งสารนิเทศภายในประเทศที่ไม่มีผู้ใช้ คือ ระบบ OPAC ของหอสมุดแห่งชาติ

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่า แหล่งสารสนเทศภายในประเทศที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ ระบบ OPAC ของ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 30 คน (ร้อยละ 81.08) เครือข่ายระบบห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 27 คน (ร้อยละ 72.97) และ ระบบ OPAC ของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 23 คน (ร้อยละ 62.16) นอกจากนี้ยังมี แหล่งสารสนเทศที่ไม่มีผู้ใช้ทั้ง 2 กลุ่ม คือ ระบบ OPAC ของหอสมุดแห่งชาติ

ส่วนแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ภายในประเทศที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือ มี 64 คน (ร้อยละ 65.31) และเมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว พบว่า บรรณารักษ์ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีผู้ใช้ 38 คน (ร้อยละ 62.30) ส่วนในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีผู้ใช้ 26 คน (ร้อยละ 70.27) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แหล่งสารนิเทศอื่นๆ ภายในประเทศที่บรรณารักษะใช้ค้นรายการหนังสือ

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษะ ม. ส่วนกลาง (N = 61)		บรรณารักษะ ม. ส่วนภูมิภาค (N = 37)		รวม (N = 98)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ระบบ OPAC ของ ม. เกษตรศาสตร์	11	18.03	6	16.22	17
ระบบ OPAC ของ ม. มหิดล	10	16.39	-	-	10	10.20
ระบบ OPAC ของ นิด้า	6	9.84	5	13.51	11	11.22
ระบบ OPAC ของ ม. ศิลปากร วังท่าพระ	5	8.20	9	24.32	14	14.29
ระบบ OPAC ของ มศว. ประสาน มิตร	2	3.28	-	-	2	2.04
ระบบ OPAC ของ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	1	1.64	1	2.70	2	2.04
ระบบ OPAC ของ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า ลาดกระบัง	-	-	1	2.70	1	1.02
ระบบ OPAC ของ สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ	-	-	1	2.70	1	1.02
ระบบ OPAC ของ ม. มหาสารคาม	-	-	1	2.70	1	1.02
ระบบ OPAC ของ ม. สงขลา- นครินทร์ วิทยาเขตขนาดใหญ่	-	-	2	5.41	2	2.04
ระบบ OPAC ของ ม. สงขลา- นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	3	4.92	-	-	3	3.06

จากตารางที่ 9 แหล่งสารนิเทศอื่นๆ ภายในประเทศที่บรรณารักษะใช้ค้นรายการหนังสือมีจำนวนสูงสุด คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 17 คน (ร้อยละ 17.35) รองลงมา คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ 14 คน (ร้อยละ 14.29) และ ระบบ OPAC ของ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) 11 คน (ร้อยละ 11.22) ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด มี 3 แห่ง คือ ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม แห่งละ 1 คน (ร้อยละ 1.02)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว พบว่า ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางนั้น แหล่งสารนิเทศอื่นๆ ภายในประเทศที่บรรณารักษะใช้ค้นรายการหนังสือ จำนวนสูงสุด คือ ระบบ

OPAC ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 11 คน (ร้อยละ 18.03) รองลงมา คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยมหิดล 10 คน (ร้อยละ 16.39) และ ระบบ OPAC ของสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (นิด้า) 6 คน (ร้อยละ 9.84) สำหรับแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 1 คน (ร้อยละ 1.64) และ แหล่งสารนิเทศที่ไม่มีผู้ใช้ มี 4 แห่ง ได้แก่ ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ ระบบ OPAC ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ปรากฏว่าแหล่งสารนิเทศอื่นๆ ภายในประเทศที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนสูงสุด คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ 9 คน (ร้อยละ 24.32) รองลงมาคือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 6 คน (ร้อยละ 16.22) และ ระบบ OPAC ของสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (นิด้า) 5 คน (ร้อยละ 13.51) ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ 4 คน (ร้อยละ 2.70) มีจำนวนเท่ากัน 4 แห่ง ได้แก่ ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ส่วนแหล่งสารนิเทศที่ไม่มีผู้เข้าใช้มีจำนวน 3 แห่ง คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยมหิดล และ ระบบ OPAC ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 บริการที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต

ประเภทบริการ	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N = 60)		บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N = 38)		รวม (N = 98)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริการเข้าใช้เครื่องระยะไกล โดยใช้โปรแกรม Telnet	56	93.33	34	89.47	90	91.84
บริการเข้าใช้เครื่องระยะไกล โดยใช้โปรแกรม Hytelnet	15	25.00	13	34.21	28	28.57
บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ โปรแกรม Gopher	6	10.00	4	10.53	10	10.20
บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ World Wide Web	22	36.67	14	36.84	36	36.73
บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล	4	6.67	1	2.63	5	5.10
บริการอื่นๆ โปรแกรม	2	3.33	1	2.63	3	3.06

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 10 บริการที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตคือ บริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Telnet 90 คน (ร้อยละ 91.84) รองลงมาคือ บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ World Wide Web 36 คน (ร้อยละ 36.73) และบริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Hytelnet 28 คน (ร้อยละ 28.57) ตามลำดับ ส่วนบริการที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล มี 5 คน (ร้อยละ 5.10)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว พบว่าในห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บริการที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ในการใช้งานบนอินเทอร์เน็ต คือ บริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Telnet 56 คน (ร้อยละ 93.33) รองลงมา คือ บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ World Wide Web 22 คน (ร้อยละ 36.67) และบริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Hytelnet 15 คน (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ ส่วนบริการที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุดคือ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล 4 คน (ร้อยละ 6.67)

ส่วนในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าบริการที่มีผู้ใช้จำนวนสูงสุด คือ บริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Telnet 34 คน (ร้อยละ 89.47) รองลงมาคือ บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ World Wide Web 14 คน (ร้อยละ 36.84) และบริการเข้าใช้เครื่อง

ระยะไกลโดยใช้โปรแกรม Hytelnet 13 คน (ร้อยละ 34.21) สำหรับบริการที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุดคือ บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล 1 คน (ร้อยละ 2.63)

สำหรับบริการอื่นๆ ที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ต มีบรรณารักษ์ระบุไว้ 3 คน (ร้อยละ 3.06) คือ ใช้ทางเลือกจากเมนูในระบบ INNOPAC เพื่อเชื่อมโยงไปยังห้องสมุดอื่นๆ เช่น OhioLink และ dra.com (2 คน) และใช้บริการ Archie (1 คน)

ตารางที่ 11 วิธีการเข้าถึงเครื่องระยะไกลด้วยโปรแกรม Telnet

วิธีการเข้าถึง	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 55)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 34)		รวม (N = 89)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ IP Address	42	76.36	30	88.24	72	80.90
ใช้ Domain name	44	80.00	20	58.82	64	71.91

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 11 จากจำนวนผู้ตอบ 89 คน พบว่าบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเข้าถึงเครื่องระยะไกลด้วยโปรแกรม Telnet ผ่าน IP Address 72 คน (ร้อยละ 80.90) และที่ใช้วิธีการเข้าถึงโดยใช้ Domain name 64 คน (ร้อยละ 71.91)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเข้าถึงเครื่องระยะไกลด้วยโปรแกรม Telnet โดยการให้ Domain name 44 คน (ร้อยละ 80.00) และใช้วิธีการเข้าถึงโดยใช้ IP Address 42 คน (ร้อยละ 76.36)

ส่วนในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ปรากฏว่าบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเข้าถึงเครื่องระยะไกลด้วยโปรแกรม Telnet ผ่าน IP Address 30 คน (ร้อยละ 88.24) และวิธีการเข้าถึงโดยใช้ Domain name มีผู้ใช้ 20 คน (ร้อยละ 58.82)

ตารางที่ 12 แหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์ใช้ในบริการเข้าใช้เครื่องระยะไกล (Remote Login)
ผ่านโปรแกรม Hytelnet

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง	บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค	รวม(N= 28) จำนวน
	(N = 15) จำนวน	(N = 13) จำนวน	
OhioLink	4	3	7
เครือข่ายระบบห้องสมุดของจุฬาฯ	1	1	2
ระบบ OPAC ของสถาบัน AIT	-	1	1
ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่	-	1	1
ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยใน สิงคโปร์ และ ฮองกง	1	-	1
Health Science Network	-	1	1
Medical College of Ohio, America	1	-	1
Medical College of Wisconsin, America	1	-	1
Harvard University	1	-	1
British Library	1	-	1
Telnet dra.com	1	-	1
Telnet pac.carl.org	1	-	1

จากตารางที่ 2 จากจำนวนผู้ตอบที่ใช้ Hytelnet ทั้งหมด 28 คน มีบรรณารักษ์ที่ระบุแหล่งสารนิเทศที่เข้าใช้ 19 คน พบว่าแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์ใช้ในบริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลผ่านโปรแกรม Hytelnet จำนวนสูงสุด คือ OhioLink (7 คน) รองลงมา คือ เครือข่ายระบบห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2 คน) ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่นๆ มีผู้เข้าใช้แต่ละ 1 คน ดังนี้ คือ ระบบ OPAC ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยในสิงคโปร์ และฮองกง Health Science Network, Medical College of Ohio, Medical College of Wisconsin, Harvard University, British Library, Telnet dra.com (Data Research Associates) และ Telnet pac.carl.org (Colorado Alliance of Research Libraries)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีจำนวนแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์ใช้ในบริการเข้าใช้เครื่องระยะไกลผ่านโปรแกรม Hytelnet

จำนวนสูงสุด คือ 12 แห่ง ขณะที่ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีจำนวนแหล่ง
สารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้เครื่องระยะไกลผ่านโปรแกรม Hytelnet จำนวน 7 แห่ง

ตารางที่ 13 แหล่งสารนิเทศที่เข้าใช้ในบริการสืบค้นข้อมูล (Database Searching) โดยใช้
โปรแกรม Gopher

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง	บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค	รวม
	(N = 6)	(N = 4)	(N = 10)
	จำนวน	จำนวน	จำนวน
ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่	-	2	2
Telnet marvel.loc.gov	1	-	1
Gopher.loc.gov	1	-	1
Gopher.who.org	1	-	1

จากตารางที่ 13 จากบรรณารักษ์ที่ใช้ Gopher ทั้งหมด 10 คน มีบรรณารักษ์ที่
ระบุแหล่งสารนิเทศที่เข้าใช้ 5 คน โดยพบว่าแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้ในบริการสืบค้นข้อ
มูลโดยใช้โปรแกรม Gopher มีดังนี้คือ ระบบ OPAC ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2 คน) Telnet
marvel.loc.gov (1 คน) Gopher.loc.gov (1 คน) และ Gopher.who.org (1 คน)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มี
จำนวนแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้บริการสืบค้นข้อมูล โดยผ่านโปรแกรม Gopher จำนวน
สูงสุด คือ 3 แห่ง ขณะที่ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มี 2 แห่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 แหล่งสารนิเทศที่เข้าใช้ในบริการสืบค้นข้อมูล Database Searching) โดยใช้

โปรแกรม World Wide Web

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง	บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค	รวม
	(N = 22)	(N = 14)	(N = 36)
	จำนวน	จำนวน	จำนวน
http://www.yahoo.com	3	1	4
http://www.altavista.com	2	-	2
http://www.Lycos.com	1	-	1
http://www.excite.com	1	-	1
http://www.ohioLink.edu	1	2	3
http://www.asianet	1	-	1
http://www.cnn.com	1	-	1
http://jefferson.college.verginia.edu	1	-	1
http://www.cubook.com	1	-	1
http://kmitnb.ac.th	1	-	1
http://libweb.uoregon.edu	-	3	3
http://www.uoregon.edu	-	2	2
http://www.nedi.nlm.nih.gov	-	2	2
http://www.bu.ac.th	-	1	1

จากตารางที่ 14 จากบรรณารักษ์ที่ใช้วิธีการสืบค้นข้อมูล โดยใช้ World Wide Web ทั้งหมด 36 คน มีบรรณารักษ์ระบุแหล่งสารนิเทศที่ใช้ 24 คน พบว่าแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้โปรแกรม World Wide Web มีจำนวนสูงสุด 4 คน คือ Yahoo รองลงมา มีจำนวนเท่ากัน 2 แห่งๆ ละ 3 คน คือ OhioLink (www.ohioLink) และห้องสมุดมหาวิทยาลัยโอเรกอน (www.libweb.uoregon.edu) ส่วนแหล่งสารนิเทศที่มีผู้เข้าใช้จำนวน 2 คน ได้แก่ Altavista (www.altaviata.com), Web page ของมหาวิทยาลัยโอเรกอน (www.uoregon.edu), Web page ของ National Institute of Health (www.nedi.nlm.nih.gov) ส่วนแหล่งสารนิเทศอื่นๆ มีจำนวนผู้เข้าใช้แห่งละ 1 คน ได้แก่ Lycos (www.Lycos.com), excite (www.excite.com), asianet (www.asianet), cnn (www.cnn.com), Jefferson College (www.jefferson.college.edu) ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (www.cubook.com), Web page ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (www.kmitnb.ac.th) และ Web page ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (www.bu.ac.th)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดแล้ว ปรากฏว่ากลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้บริการสืบค้นข้อมูลโดยใช้ World Wide Web จำนวนสูงสุด คือ 13 แห่ง ขณะที่กลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้บริการสืบค้นข้อมูล โดยใช้ World Wide Web จำนวน 11 แห่ง

ตารางที่ 15 แหล่งสารนิเทศที่เข้าใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล (File Transfer Protocol)

แหล่งสารนิเทศ	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง	บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค	รวม
	(N = 4) จำนวน	(N = 1) จำนวน	(N = 5) จำนวน
สำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยมหิดล	1	-	1
ftp.occ.chula.ac.th	1	-	1
ftp.download.com	1	-	1
ftp.eudora.com	1	-	1
ftp.nectec.or.th	1	-	1
cat.ohioLink.edu	-	1	1

จากตารางที่ 15 จากบรรณารักษ์ที่เข้าใช้ในบริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลทั้งหมด 5 คน พบว่าแหล่งสารนิเทศที่บรรณารักษ์เข้าใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล มีดังนี้ คือ สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ftp.occ.chula.ac.th, ftp.download.com, ftp.eudora.com, ftp.nectec.or.th และ cat.ohioLink.edu รวม 6 แห่ง มีผู้ใช้แฟ้มละ 1 คน

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด ปรากฏว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง เข้าใช้แหล่งสารนิเทศเพื่อใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล จำนวน 5 แห่ง ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคเข้าใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล เพียง 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เข้าใช้บริการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลจาก OhioLink

ตารางที่ 16 คำค้นที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือ

คำค้นที่ใช้	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อผู้แต่ง	61	93.65	33	84.62	94	90.38
ชื่อเรื่อง/ ชื่อหนังสือ	65	100.00	35	89.74	100	96.15
หัวเรื่อง	41	63.08	22	56.41	63	60.58
เลขหมู่หนังสือ	28	43.08	6	15.38	34	32.69
ศัพท์สำคัญ	39	60.00	20	51.28	59	56.73
เลข ISBN	26	40.00	19	48.72	45	43.27
อื่นๆ	1	1.54	-	-	1	0.96

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 บรรณารักษ์ส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด ใช้ชื่อเรื่องเป็นคำค้นในการค้นรายการหนังสือ จำนวน 100 คน (ร้อยละ 96.15) รองลงมาคือ ชื่อผู้แต่ง 94 คน (ร้อยละ 90.38) ใช้หัวเรื่อง 63 คน (ร้อยละ 60.58) และใช้ศัพท์สำคัญ 59 คน (ร้อยละ 56.73) ตามลำดับ ส่วนคำค้นที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือ จำนวนต่ำสุด คือ เลขหมู่หนังสือ 34 คน (ร้อยละ 32.69)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุดพบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ทุกคนใช้ชื่อเรื่องเป็นคำค้นในการค้นรายการหนังสือ จำนวน 65 คน (ร้อยละ 100.00) รองลงมาคือ ชื่อผู้แต่ง 61 คน (ร้อยละ 93.85) ใช้หัวเรื่อง 41 คน (ร้อยละ 63.08) และใช้ศัพท์สำคัญ 39 คน (ร้อยละ 60.00) ตามลำดับ ส่วนคำค้นที่บรรณารักษ์ใช้จำนวนต่ำสุด คือ เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN) 26 คน (ร้อยละ 40.00)

สำหรับกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค คำค้นที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ ชื่อเรื่อง จำนวน 35 คน (ร้อยละ 89.74) ในจำนวนใกล้เคียงกัน 33 คน คือชื่อผู้แต่ง (ร้อยละ 84.62) ใช้หัวเรื่อง 22 คน (ร้อยละ 56.41) และใช้ศัพท์สำคัญ 20 คน (ร้อยละ 51.28) ส่วนคำค้นที่บรรณารักษ์ใช้จำนวนต่ำสุด คือ เลขหมู่หนังสือ 6 คน (ร้อยละ 15.38)

ส่วนคำค้นอื่นๆ ที่บรรณารักษ์ใช้ค้นรายการหนังสือมีบรรณารักษ์ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง จำนวน 1 คน ได้ระบุไว้ว่าใช้ ISSN สำหรับค้นรายการสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง

ตารางที่ 17 รูปแบบผลการค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

รูปแบบผลการค้น	บรรณารักษ์ฯ ส่วนกลาง (N = 64)		บรรณารักษ์ฯ ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 103)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คัดลอกข้อมูลด้วยมือ	42	65.63	28	71.79	70	67.96
ถ่ายโอนข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์	9	14.06	9	23.08	18	17.48
พิมพ์ผลการค้นออกเป็นเอกสาร (print out)	51	79.69	22	56.41	73	70.87
อื่นๆ (ไปรษณีย์)	3	4.69	2	5.13	5	4.85

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 17 บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้รับรูปแบบผลการค้นข้อมูล ด้วยวิธีพิมพ์ผลการค้นออกเป็นเอกสาร (print out) 73 คน (ร้อยละ 70.87) รองลงมาคือ คัดลอกข้อมูลด้วยมือ 70 คน (ร้อยละ 67.96) และถ่ายโอนข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ 18 คน (ร้อยละ 17.48)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้รับรูปแบบผลการค้นข้อมูล ด้วยวิธีพิมพ์ผลการค้นข้อมูลออกเป็นเอกสาร 51 คน (ร้อยละ 79.69) รองลงมาคือ คัดลอกข้อมูลด้วยมือ 42 คน (ร้อยละ 65.63) และถ่ายโอนข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ 9 คน (ร้อยละ 14.06)

สำหรับกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้รับรูปแบบผลการค้นข้อมูลด้วยวิธีคัดลอกข้อมูลด้วยมือ 28 คน (ร้อยละ 71.79) รองลงมา คือ พิมพ์ผลการค้นออกเป็นเอกสาร 22 คน (ร้อยละ 56.41) และถ่ายโอนข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ 9 คน (ร้อยละ 23.08)

ส่วนผลการค้นข้อมูลในรูปแบบอื่นๆ มีบรรณารักษ์ในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัย ส่วนกลาง ระบุว่าได้รับรูปแบบผลการค้นข้อมูล ด้วยการส่งผ่าน E-mail address 2 คน และใช้การ edit ข้อมูลโดย copy ข้อมูลที่ต้องการ แล้ว paste ลงใน record 1 คน สำหรับในกลุ่มห้องสมุด มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีบรรณารักษ์ได้รับรูปแบบผลการค้นข้อมูลด้วยการส่งผ่าน E-mail address 2 คน

ตารางที่ 18 สาขาวิชาที่ใช้ค้นรายการหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต

สาขาวิชา	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความรู้ทั่วไป	27	41.54	16	41.03	43	41.35
2. ปรัชญา จิตวิทยา ศาสนา	30	46.15	17	43.59	47	45.19
3. ประวัติศาสตร์	28	43.08	16	41.03	44	42.31
4. ประวัติศาสตร์ทั่วไป และ โลกเก่า	26	40.00	16	41.03	42	40.38
5. ประวัติศาสตร์อเมริกา	23	35.38	16	41.03	39	37.50
6. ภูมิศาสตร์	27	41.54	19	48.72	46	44.23
7. สังคมศาสตร์	49	75.38	23	58.97	72	69.23
8. รัฐศาสตร์	28	43.08	19	48.72	47	45.19
9. กฎหมาย	28	43.08	15	38.46	43	41.35
10. การศึกษา	35	53.85	21	53.85	56	53.85
11. ดนตรี	23	35.38	11	28.21	34	32.69
12. ศิลปกรรม	29	44.62	17	43.59	46	44.23
13. นิรุกติศาสตร์ และ ภาษาศาสตร์ทั่วไป	24	36.92	12	30.77	36	34.62
14. ภาษาและวรรณคดี คลาสสิก	28	43.08	21	53.85	49	47.12
15. วิทยาศาสตร์	41	63.08	31	79.49	72	69.23
16. แพทยศาสตร์	37	56.92	28	71.49	65	62.50
17. เกษตรศาสตร์	26	40.00	25	64.10	51	49.04
18. เทคโนโลยี	44	67.69	29	74.36	73	70.19
19. ยุทธศาสตร์	16	24.62	11	28.21	27	25.96
20. นาวิกศาสตร์	18	27.69	10	25.64	28	26.92
21. บรรณารักษศาสตร์	34	52.31	25	64.10	59	56.73

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 18 สาขาวิชาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต คือ สาขาเทคโนโลยี 73 คน (ร้อยละ 70.19) รองลงมา มีจำนวนเท่ากัน 2 สาขา คือสาขา

สังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ 72 คน (ร้อยละ 69.23) สาขาแพทยศาสตร์ 65 คน (ร้อยละ 62.50) สาขาบรรณารักษศาสตร์ 59 คน (ร้อยละ 56.73) และสาขาการศึกษา 56 คน (ร้อยละ 53.85) ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่มีผู้ใช้ค้นรายการหนังสือ จำนวนต่ำสุด คือ สาขายุทธศาสตร์ 27 คน (ร้อยละ 25.96)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง สาขาวิชาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ สาขาสังคมศาสตร์ 49 คน (ร้อยละ 75.38) รองลงมาคือ สาขาเทคโนโลยี 44 คน (ร้อยละ 67.69) สาขาวิทยาศาสตร์ 41 คน (ร้อยละ 63.08) สาขาแพทยศาสตร์ 37 คน (ร้อยละ 56.92) สาขาการศึกษา 35 คน (ร้อยละ 53.85) และสาขาบรรณารักษศาสตร์ 34 คน (ร้อยละ 52.31) ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่ผู้ใช้ค้นรายการหนังสือจำนวนต่ำสุด คือ สาขายุทธศาสตร์ 16 คน (ร้อยละ 24.62)

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่า สาขาวิชาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้ค้นรายการหนังสือ คือ สาขาวิทยาศาสตร์ 31 คน (ร้อยละ 79.49) รองลงมาคือ สาขาเทคโนโลยี 29 คน (ร้อยละ 74.36) สาขาแพทยศาสตร์ 28 คน (ร้อยละ 71.79) สาขาเกษตรศาสตร์และสาขาบรรณารักษศาสตร์ มีจำนวนเท่ากัน 25 คน (ร้อยละ 64.10) สาขาสังคมศาสตร์ 23 คน (ร้อยละ 58.97) สาขาการศึกษาและสาขาภาษาและวรรณคดีคลาสสิก มีจำนวนเท่ากัน 21 คน (ร้อยละ 53.85) ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่ผู้ใช้ค้นรายการหนังสือ จำนวนต่ำสุด คือ สาขานาวิกศาสตร์ 10 คน (ร้อยละ 25.64)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ

ความถี่	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ใช้ทุกวัน	28	43.08	9	23.08	37
มากกว่า 1 ครั้ง/ สัปดาห์	22	33.85	13	33.33	35	33.65
สัปดาห์ละครั้ง	6	9.23	5	12.82	11	10.58
สองสัปดาห์ครั้ง	1	1.54	3	7.69	4	3.85
เดือนละครั้ง	2	3.08	1	2.56	3	2.88
อื่นๆ (ไม่ระบุ)	6	9.23	8	20.51	14	13.46

จากตารางที่ 19 แสดงว่าบรรณารักษ์ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันในการค้นรายการหนังสือ โดยมีจำนวนสูงสุด 37 คน (ร้อยละ 35.58) รองลงมาคือ ใช้มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ ในจำนวนใกล้เคียงกันคือ 35 คน (ร้อยละ 33.65) และใช้สัปดาห์ละครั้ง 11 คน (ร้อยละ 10.58) ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ต เดือนละครั้ง มีจำนวนต่ำสุด 3 คน (ร้อยละ 2.88)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันในการค้นรายการหนังสือ มีจำนวนสูงสุด 28 คน (ร้อยละ 43.08) รองลงมาคือ ใช้มากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ 22 คน (ร้อยละ 33.85) และใช้สัปดาห์ละครั้ง มีจำนวนต่ำสุด 1 คน (ร้อยละ 1.54)

ส่วนกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค บรรณารักษ์ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีจำนวนสูงสุด 13 คน (ร้อยละ 33.33) รองลงมาคือ ใช้ทุกวัน 9 คน (ร้อยละ 23.08) และใช้สัปดาห์ละครั้ง 5 คน (ร้อยละ 12.82) ตามลำดับ และผู้ที่ใช้เดือนละครั้งมีจำนวนต่ำสุด 1 คน (ร้อยละ 2.56)

สำหรับความถี่อื่นๆ ในการใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ มีบรรณารักษ์จำนวน 14 คน (ร้อยละ 13.46) ได้ระบุไว้ดังนี้ คือ ขึ้นอยู่กับปริมาณหนังสือที่ได้รับ (5 คน) ใช้นานๆ ครั้ง (4 คน) ไม่แน่นอน (4 คน) และ เฉลี่ย 2-3 ครั้งในช่วง 6 เดือน (1 คน)

ตารางที่ 20 ช่วงเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ

ช่วงเวลา	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 64)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 103)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนเวลา 8.00 น.	11	17.19	3	7.69	14	13.59
เวลา 8.00 - 11.00 น.	46	71.88	25	64.10	71	68.93
เวลา 11.00 - 14.00 น.	24	37.50	20	51.28	44	42.72
เวลา 14.00 - 17.00 น.	26	40.63	21	53.85	47	45.63
เวลา 17.00 - 20.00 น.	11	17.19	7	17.95	18	17.48
หลังเวลา 20.00 น. เป็นต้นไป	-	-	1	2.56	1	0.97
อื่นๆ	12	18.75	5	12.82	17	16.50

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 20 ช่วงเวลาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ คือ เวลา 8.00 - 11.00 น. 71 คน (ร้อยละ 68.93) รองลงมา คือ เวลา 14.00 - 17.00 น. 42 คน (ร้อยละ 45.63) และ เวลา 11.00 - 14.00 น. 44 คน (ร้อยละ 42.72) ตามลำดับ ส่วนช่วงเวลาที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ หลังเวลา 20.00 น. เป็นต้นไป มี 1 คน (ร้อยละ 0.97)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือในช่วงเวลา 8.00 - 11.00 น. จำนวนสูงสุด 46 คน (ร้อยละ 71.88) รองลงมาคือ เวลา 14.00 - 17.00 น. 26 คน (ร้อยละ 40.63) และเวลา 11.00 - 14.00 น. 24 คน (ร้อยละ 37.50) ตามลำดับ สำหรับช่วงเวลาที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุดคือ ก่อนเวลา 8.00 น. และ เวลา 17.00 - 20.00 น. มี 11 คน เท่ากัน (ร้อยละ 17.19) ส่วนหลังเวลา 20.00 น. เป็นต้นไป ปรากฏว่าไม่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ

สำหรับในกลุ่ม ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าช่วงเวลาที่ยอดนิยมส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ คือ เวลา 8.00 - 11.00 น. 25 คน (ร้อยละ 64.10) รองลงมาคือ เวลา 14.00 - 17.00 น. 21 คน (ร้อยละ 53.85) และเวลา 11.00 - 14.00 น. 20 คน (ร้อยละ 51.28) ตามลำดับ ส่วนช่วงเวลาที่มีผู้ใช้จำนวนต่ำสุด คือ หลังเวลา 20.00 น. เป็นต้นไป มี 1 คน (ร้อยละ 2.56)

ส่วนช่วงเวลาอื่นๆ ที่บรรณารักษ์ใช้อินเทอร์เน็ตค้นรายการหนังสือ มีบรรณารักษ์จำนวน 7 คน (ร้อยละ 16.50) ได้ระบุไว้ดังนี้คือ ไม่นานอน (11 คน) ใช้ทุกเวลาเมื่อต้องการค้น (3 คน) และ แล้วแต่เครื่องว่าง (3 คน)

ตารางที่ 21 ระยะเวลาที่ได้รับผลการค้นแต่ละรายการ

ระยะเวลา	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 นาที	45	69.23	16	41.03	61	58.65
6 - 10 นาที	9	13.85	11	28.21	20	19.23
11 - 15 นาที	5	7.69	1	2.56	6	5.77
16 - 30 นาที	2	3.08	5	12.82	7	6.73
มากกว่า 30 นาทีขึ้นไป	4	6.15	6	15.38	10	9.62

จากตารางที่ 21 บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้รับผลการค้น แต่ละรายการโดยใช้เวลา 1-5 นาที 61 คน (ร้อยละ 58.65) รองลงมาคือ 6-10 นาที 20 คน (ร้อยละ 19.23) และมากกว่า 30 นาทีขึ้นไป 10 คน (ร้อยละ 9.62) ตามลำดับ ส่วนผู้ใช้ที่ได้รับผลการค้นโดยใช้เวลา 11-15 นาที มีจำนวนต่ำสุด 6 คน (ร้อยละ 5.77)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้เวลา 1-5 นาที ในการได้รับผลการค้น 45 คน (ร้อยละ 69.23) รองลงมาคือ 6-10 นาที 9 คน (ร้อยละ 13.85) และ 11-15 นาที 5 คน (ร้อยละ 7.69) ตามลำดับ ส่วนผู้ใช้ที่ได้รับผลการค้นโดยใช้เวลา 16-30 นาที มีจำนวนต่ำสุด 2 คน (ร้อยละ 3.08)

สำหรับในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค พบว่าบรรณารักษ์จำนวนสูงสุดได้รับผลการค้นโดยใช้เวลา 1-5 นาที 16 คน (ร้อยละ 41.03) รองลงมาคือ 6-10 นาที 11 คน (ร้อยละ 28.21) และมากกว่า 30 นาทีขึ้นไป 6 คน (ร้อยละ 15.38) ส่วนผู้ใช้ที่ได้รับผลการค้นโดยใช้เวลา 11-15 นาที มีจำนวนต่ำสุด 1 คน (ร้อยละ 2.56)

ตารางที่ 22 อัตราการประสบผลสำเร็จในการค้นพบรายการหนังสือ

อัตราการประสบผลสำเร็จ	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N = 65)		บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N = 39)		รวม (N = 104)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์	3	4.62	2	5.13	5	4.81
มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์	33	50.77	20	51.28	53	50.96
มากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์	20	30.77	16	41.03	36	34.62
90 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป	9	13.85	1	2.56	10	9.62

จากตารางที่ 22 บรรณารักษ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นรายการหนังสือ ส่วนใหญ่ ประสบผลสำเร็จในการค้นมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวน 53 คน (ร้อยละ 50.96) รองลงมาคือ มากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ 36 คน (ร้อยละ 34.62) และ 90 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป 10 คน (ร้อยละ 9.62) ส่วนอัตราการประสบผลสำเร็จต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนต่ำสุด 5 คน (ร้อยละ 4.81)

เมื่อจำแนกตามกลุ่มห้องสมุด พบว่าในกลุ่มห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง บรรณารักษ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นรายการหนังสือ ส่วนใหญ่ประสบผลสำเร็จในการค้น มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวน 33 คน (ร้อยละ 50.77) รองลงมาคือ มากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ 20 คน (ร้อยละ 30.77) และ 90 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป มี 9 คน (ร้อยละ 13.85) ส่วนอัตราประสบผลสำเร็จต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนต่ำสุด 3 คน (ร้อยละ 4.62)

สำหรับในกลุ่มของห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค บรรณารักษ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นรายการหนังสือส่วนใหญ่ ประสบผลสำเร็จในการค้นพบรายการหนังสือมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ 20 คน (ร้อยละ 51.28) มากกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ 16 คน (ร้อยละ 41.03) และต่ำกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ 2 คน (ร้อยละ 5.13) ส่วนอัตราการประสบผลสำเร็จ 90 เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป มีจำนวนต่ำสุด 1 คน (ร้อยละ 2.56)

ตอนที่ 4 ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการห้องสมุด และข้อเสนอแนะในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการของห้องสมุด ดังแสดงในตารางที่ 23-29

ในตอนี่ 4 นี้ผู้วิจัยได้จำแนกประเด็นปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการของห้องสมุดไว้ 3 ด้านคือ ปัญหาด้านเทคนิคของระบบ ปัญหาด้านการใช้ระบบ และปัญหาด้านผู้ใช้ระบบ โดยปัญหาด้านการใช้ระบบ ได้แบ่งเป็น 3 ข้อย่อย คือ การเข้าถึง การสืบค้น และการแสดงผล ทั้งนี้ได้กำหนดระดับของปัญหาดังนี้คือ

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 มากที่สุด
 3.50 - 4.49 มาก
 2.50 - 3.49 ปานกลาง
 1.50 - 2.49 น้อย
 1.00 - 1.49 น้อยที่สุด

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในแต่ละด้านในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการห้องสมุด จำแนกตามกลุ่มห้องสมุด

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง			บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค			รวม		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1.ด้านเทคนิคของระบบ	2.41	1.01	น้อย	2.59	1.10	ปานกลาง	2.48	1.11	น้อย
2.ด้านการใช้ระบบ	2.54	0.85	ปานกลาง	2.62	0.87	ปานกลาง	2.57	0.86	ปานกลาง
3.ด้านผู้ใช้ระบบ	2.58	0.90	ปานกลาง	2.68	0.92	ปานกลาง	2.64	0.92	ปานกลาง
รวม	2.55	0.90	ปานกลาง	2.61	0.91	ปานกลาง	2.57	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยส่วนรวมทั้ง 2 กลุ่มและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2.57)* เมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้าน พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันทุกด้าน โดยมีปัญหาด้านการใช้ระบบและด้านผู้ใช้ระบบอยู่ในระดับเดียวกันคือระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาด้านเทคนิคของระบบ โดยบรรณารักษ์ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยส่วนกลาง ประสบปัญหาในระดับน้อย(2.41) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุด
มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ประสบปัญหาในระดับปานกลาง (2.59)
* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าเฉลี่ย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านเทคนิคของระบบ

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N= 104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1.ปัญหาด้านเทคนิคของระบบ									
1.1 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ไม่เพียงพอ	2.87	1.32	ปานกลาง	3.28	1.20	ปานกลาง	3.03	1.28	ปานกลาง
1.2 จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้มีน้อย	2.49	1.37	น้อย	2.37	1.26	น้อย	2.44	1.34	น้อย
1.3 จำนวนโมเด็มที่ใช้มีน้อย	2.10	1.20	น้อย	2.32	1.23	น้อย	2.18	1.22	น้อย
1.4 โมเด็มที่ห้องสมุดใช้มีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ	2.28	1.10	น้อย	2.70	1.46	ปานกลาง	2.44	1.26	น้อย
1.5 วงจรเช่า (leased line) ที่ใช้เชื่อมต่อกับ Gateway มีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ	3.02	1.07	ปานกลาง	3.14	1.20	ปานกลาง	3.06	0.49	ปานกลาง
1.6 ห้องสมุดใช้ชุดรับจอภาพ(Terminal emulation) คนละชนิดกับระบบห้องสมุดที่เข้าไปใช้	2.03	0.88	น้อย	2.03	1.01	น้อย	2.03	0.93	น้อย
1.7 รอฟต์แวร์ที่ห้องสมุดใช้ในการสื่อสารบนระบบอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบห้องสมุดอื่นได้	1.95	0.94	น้อย	1.76	0.91	น้อย	1.88	0.93	น้อย
1.8 ระบบขัดข้องบ่อย เนื่องจากไฟฟ้าดับ หรือมีปัญหาจากทาง Gateway	2.53	1.38	ปานกลาง	3.11	1.06	ปานกลาง	2.75	1.05	ปานกลาง
รวม	2.41	1.01	น้อย	2.59	1.10	ปานกลาง	2.48	1.11	น้อย

จากตารางที่ 24 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุด ด้านเทคนิคของระบบโดยรวมอยู่ในระดับน้อย (2.48)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าบรรณารักษ์ทุกกลุ่มมีปัญหาในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ วงจรเช่า (Leased line) ที่ใช้เชื่อมต่อเข้ากับ Gateway มีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ (3.06) จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ไม่เพียงพอ (3.03) และระบบขัดข้องบ่อยเนื่องจากไฟฟ้าดับ หรือมีปัญหาจากทาง Gateway (2.75) ส่วนปัญหาที่บรรณารักษ์ทุกกลุ่มพบอยู่ในระดับน้อย มี 5 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ คือ จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ที่ใช้มีน้อย และไม่เต็มในห้องสมุดใช้มีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (2.44) จำนวนโมเด็มที่ใช้มีน้อย (2.18) ห้องสมุดใช้ชุดรับจอภาพ (Terminal) คนละชนิดกับระบบที่เข้าไปใช้ (2.03) และซอฟต์แวร์ในห้องสมุดใช้ในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบห้องสมุดอื่นได้ (1.88)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของบรรณารักษ์ในด้านเทคนิคของระบบเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาทุกข้ออยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม ยกเว้นปัญหาเรื่องโมเด็มในห้องสมุดใช้มีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ ซึ่งปัญหานี้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย (2.28) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคประสบปัญหาในระดับปานกลาง (2.70)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการใน
ห้องสมุดด้านการใช้ระบบ

ปัญหาด้านการใช้ระบบ	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง			บรรณารักษ์ ม.ส่วนภูมิภาค			รวม		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. การเข้าถึง	2.93	0.87	ปานกลาง	2.94	0.91	ปานกลาง	2.94	0.85	ปานกลาง
2. การสืบค้น	2.31	0.72	น้อย	2.30	0.71	น้อย	2.31	0.72	น้อย
3. การแสดงผล	2.38	1.06	น้อย	2.70	0.84	ปานกลาง	2.60	0.71	ปานกลาง
รวม	2.54	0.85	ปานกลาง	2.62	0.87	ปานกลาง	2.57	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการใช้ระบบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2.57) เมื่อพิจารณาปัญหาารวมทุกด้านของบรรณารักษ์แต่ละกลุ่ม พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง (2.54 และ 2.62) แต่เมื่อจำแนกปัญหาแต่ละด้าน พบว่าปัญหาด้านการเข้าถึงและการสืบค้น อยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม คือ ด้านการเข้าถึงมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการสืบค้นมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นปัญหาด้านการแสดงผล โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางมีปัญหาในระดับน้อย (2.38) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีปัญหาในระดับปานกลาง (2.70)

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้ระบบในด้านการเข้าถึง

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N= 104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
	2.ปัญหาด้านการใช้ระบบ								
2.1การเข้าถึง									
1.คำสั่งที่ใช้ในการ logon , logoff เข้าสู่ระบบห้องสมุดในบางระบบมีความยุ่งยากซับซ้อน	2.34	1.01	น้อย	2.21	1.11	น้อย	2.29	1.05	น้อย
2.ไม่สามารถเข้าสู่ระบบบางแห่งได้เนื่องจากต้องมีรหัสผ่าน(Password)และ User ID.	2.92	1.01	ปานกลาง	2.69	1.14	ปานกลาง	2.83	1.08	ปานกลาง
3.ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้ เนื่องจากมีผู้ใช้ในช่วงเวลานั้นมาก	3.27	1.09	ปานกลาง	3.36	1.04	ปานกลาง	3.30	1.15	ปานกลาง
4.สามารถเข้าสู่ระบบได้แต่ต้องใช้เวลานาน	3.06	1.05	ปานกลาง	3.31	1.10	ปานกลาง	3.16	1.06	ปานกลาง
5.การเข้าสู่ระบบห้องสมุดบางแห่งมีการจำกัดเวลาในการใช้ (Time out)	3.03	0.85	ปานกลาง	3.13	0.91	ปานกลาง	3.07	1.03	ปานกลาง
รวม	2.93	0.87	ปานกลาง	2.94	0.91	ปานกลาง	2.97	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการใช้ระบบในแง่การเข้าถึงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2.94)

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อโดยรวม พบว่าบรรณารักษ์ทั้งหมดมีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นปัญหาคำสั่งที่ใช้ในการ logon, logoff เข้าสู่ระบบห้องสมุดในบางระบบมีความยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย (2.29)

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อในบรรณารักษ์แต่ละกลุ่ม พบว่าบรรณารักษ์มีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม โดยบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค ในปัญหาคำสั่งที่ใช้ในการ logon, logoff เข้าสู่ระบบห้องสมุดในบางระบบมีความยุ่งยากซับซ้อน และปัญหาไม่สามารถเข้าสู่ระบบบางแห่งได้ เนื่องจากต้องมีรหัสผ่านและ User ID. ส่วนปัญหาอีก 3 ข้อ คือ ไม่สามารถเข้าสู่ระบบได้ เนื่องจากมีผู้ใช้ในช่วงเวลานั้นมาก ปัญหาสามารถเข้าสู่ระบบได้แต่ต้องใช้เวลาาน และปัญหาการเข้าสู่ระบบห้องสมุดบางแห่งมีการจำกัดเวลาในการใช้ ซึ่งพบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้ระบบ ในด้านการสืบค้น

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ ม.ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N=104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
	2.ปัญหาด้านการใช้ระบบ								
2.2การสืบค้น									
1.คำอธิบายวิธีใช้ในบางระบบไม่ชัดเจน	2.50	0.85	ปานกลาง	2.54	0.87	ปานกลาง	2.51	0.87	ปานกลาง
2.วิธีการใช้ในแต่ละระบบมีความยุ่งยากใช้ไม่สะดวก	2.43	0.85	น้อย	2.38	0.88	น้อย	2.41	0.86	น้อย
3.ไม่มีคำแนะนำในการค้นหรือคำสั่งในการค้นไม่ครบถ้วน	2.28	0.82	น้อย	2.21	0.81	น้อย	2.25	0.83	น้อย
4.คำสั่ง(Command language)ที่ใช้ในระบบแตกต่างจากระบบที่เคยใช้	2.37	0.90	น้อย	2.26	0.89	น้อย	2.32	0.92	น้อย
5.ไม่มีคำแนะนำในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Help)	2.29	0.93	น้อย	2.29	0.94	น้อย	2.29	0.94	น้อย
6.ไม่มีคำอธิบาย Code หรือตัวย่อต่างๆที่ใช้ในระบบ	2.32	0.94	น้อย	2.33	0.87	น้อย	2.33	0.89	น้อย
7.Function keys บนเครื่องคอมพิวเตอร์ของห้องสมุดแตกต่างจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในระบบที่เข้าใช้	2.10	0.91	น้อย	2.21	0.90	น้อย	2.14	0.91	น้อย
8.ระบบห้องสมุดที่เข้าไปใช้แต่ละแห่งกำหนดมาตรฐานการใช้ตัวอักษรสำหรับใช้ค้นแตกต่างกัน	2.20	0.98	น้อย	2.16	0.73	น้อย	2.19	0.88	น้อย
รวม	2.31	0.72	น้อย	2.30	0.71	น้อย	2.31	0.72	น้อย

จากตารางที่ 27 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการใช้ระบบในด้านการสืบค้น โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (2.31)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในภาพรวมพบว่า บรรณารักษ์มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นคำอธิบายวิธีการใช้ในบางระบบไม่ชัดเจน ที่มีปัญหาในระดับปานกลาง (2.51) ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ วิธีการใช้ในแต่ละระบบมีความยุ่งยากใช้ไม่สะดวก (2.41) ไม่มีคำอธิบาย Code หรือตัวย่อต่างๆที่ใช้ในระบบ (2.33) คำสั่ง Command Language ที่ใช้ในระบบแตกต่างจากระบบที่เคยใช้ (2.32) ไม่มีคำแนะนำในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (2.29) ไม่มีคำแนะนำในการค้นหรือคำสั่งในการค้นไม่ครบถ้วน (2.25) ระบบห้องสมุดที่เข้าไปใช้แต่ละแห่งกำหนดมาตรฐานการใช้ตัวอักษรสำหรับใช้ค้นแตกต่างกัน (2.19) และ Function Keys บนเครื่องคอมพิวเตอร์ของห้องสมุดแตกต่างจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในระบบที่เข้าใช้ (2.14)

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อในบรรณารักษ์แต่ละกลุ่ม พบว่าบรรณารักษ์ทั้ง 2 กลุ่ม ประสบปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีปัญหาในระดับน้อยเกือบทุกข้อ ยกเว้นปัญหาคำอธิบายวิธีการใช้ในบางระบบไม่ชัดเจน ที่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง (2.50 และ 2.54) ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาในภาพรวม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้ระบบ ในด้านการแสดงผล

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N=104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
	2.1 ปัญหาด้านการใช้ระบบ								
2.3 การแสดงผล									
1.ห้องสมุดใช้มาตรฐานการลงรายการบรรณานุกรม(MARC FORMAT)ต่างจากระบบที่เข้าไปใช้ทำให้เป็นปัญหาในการคัดลอกหรือถ่ายโอนข้อมูล	2.03	0.93	น้อย	2.29	0.97	น้อย	2.13	0.94	น้อย
2.ระบบที่เข้าไปใช้ไม่สามารถถ่ายโอนข้อมูลมายังห้องสมุดได้	2.91	1.08	ปานกลาง	3.49	1.14	ปานกลาง	3.12	1.19	ปานกลาง
3.การแสดงผลบนหน้าจอมีการจัดรูปแบบหน้าจอที่รบกวนสายตาผู้ใช้และมีข้อมูลที่เป็นขยะมาก	2.68	0.92	ปานกลาง	2.74	0.87	ปานกลาง	2.70	0.91	ปานกลาง
4.การแสดงผลบนหน้าจอมีการจำกัดจำนวนรายการที่แสดงผลการค้นในแต่ละครั้ง	2.14	0.73	น้อย	2.26	0.82	น้อย	2.18	0.79	น้อย
5.การแสดงผลบนหน้าจอแสดงผลได้ช้าบางครั้งมีการค้างหน้าจอ	3.18	0.97	ปานกลาง	3.33	0.90	ปานกลาง	3.24	0.94	ปานกลาง
6.รายละเอียดทางบรรณานุกรมของหนังสือบางรายการที่พบขาดข้อมูลสำคัญบางอย่าง เช่น ขาดเลขหมู่หนังสือ	2.78	0.99	ปานกลาง	2.69	0.73	ปานกลาง	2.75	0.90	ปานกลาง
7.รายละเอียดที่แสดงผลบนหน้าจอบางรายการไม่ถูกต้อง เช่น ให้เลขหมู่หรือหัวเรื่องไม่ถูกต้อง	2.22	0.69	น้อย	2.31	0.71	น้อย	2.25	0.71	น้อย

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการใช้ระบบในด้านการแสดงผล (ต่อ)

ปัญหา	บรรณารักษ์ ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ ม. ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N=104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
8.รายละเอียดที่แสดงผลบนหน้าจอ ในบางระบบมีข้อผิดพลาด เช่น สะกดไม่ถูกต้อง	2.20	0.71	น้อย	2.13	0.93	น้อย	2.17	0.81	น้อย
9.รายการหนังสือที่ค้นพบบนระบบ ยังไม่มีความทันสมัยเพียงพอ	2.30	0.89	น้อย	2.36	0.86	น้อย	2.32	0.89	น้อย
10.รายละเอียดที่ได้จากการค้นไม่ตรงตามความต้องการ	2.45	0.88	น้อย	2.44	0.95	น้อย	2.44	0.93	น้อย
11.ค้นไม่พบรายการที่ต้องการ	2.86	1.04	ปานกลาง	2.92	0.77	ปานกลาง	2.88	0.96	ปานกลาง
12.ใช้เวลานานในการแสดงผลการค้นหา	2.91	0.87	ปานกลาง	3.38	1.07	ปานกลาง	3.09	0.96	ปานกลาง
13.ไม่มีคำสั่งที่ใช้ในการสั่งพิมพ์	2.33	1.07	น้อย	2.82	1.11	ปานกลาง	2.51	1.12	ปานกลาง
รวม	2.38	1.06	น้อย	2.70	0.84	ปานกลาง	2.60	0.71	ปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 28 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการใช้ระบบในด้านการแสดงผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2.57)

เมื่อพิจารณาโดยรวมเป็นรายข้อพบว่า บรรณารักษ์ทั้ง 2 กลุ่มมีปัญหาในระดับน้อย 6 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ รายละเอียดที่ได้จากการค้นไม่ตรงตามความต้องการ (2.44) รายการหนังสือที่ค้นพบบนระบบยังไม่มี ความทันสมัยเพียงพอ (2.32) รายละเอียดที่แสดงผลบนหน้าจอ บางรายการไม่ถูกต้อง (2.25) การแสดงผลบนหน้าจอ มีการจำกัดจำนวนรายการที่แสดงผลการค้นในแต่ละครั้ง (2.18) รายละเอียดที่แสดงผลบนหน้าจอ ในบางระบบมีข้อผิดพลาด เช่น สะกดไม่ถูกต้อง (2.17) และห้องสมุดใช้มาตรฐานการลงรายการบรรณานุกรม (MARC FORMAT) ต่างจากระบบที่เข้าใช้ ทำให้เป็นปัญหาในการคัดลอกหรือถ่ายโอนข้อมูล (2.13) สำหรับปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 7 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ การแสดงผลบนหน้าจอแสดงผลได้ช้า บางครั้งมีการค้างหน้าจอ (3.24) ระบบที่เข้าไปใช้ไม่สามารถถ่ายโอนข้อมูลมายังห้องสมุดได้ (3.12) ใช้เวลานานในการแสดงผลการค้น (3.09) ค้นไม่พบรายการที่ต้องการ (2.88) รายละเอียดทางบรรณานุกรมของหนังสือบางรายการที่พบขาดข้อมูลสำคัญบางอย่าง เช่น ชาติเลขหมู่หนังสือ (2.75) การแสดงผลบนหน้าจอ มีการจัดรูปแบบหน้าจอที่รกจนสายตาผู้ใช้ และมีข้อมูลที่เป็นขยะมาก (2.70) และไม่มีคำสั่งที่ใช้ในการสั่งพิมพ์ (2.51)

เมื่อพิจารณาปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านการแสดงผลของบรรณารักษ์ในแต่ละกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่าบรรณารักษ์มีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม ยกเว้นปัญหาไม่มีคำสั่งที่ใช้ในการสั่งพิมพ์ ซึ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยส่วนกลาง มีปัญหาในระดับน้อย (2.33) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยสวนภูมิภาควิทยา มีปัญหาในระดับปานกลาง (2.82)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านผู้ใช้ระบบ

ปัญหา	บรรณารักษ์ม. ส่วนกลาง (N=65)			บรรณารักษ์ม. ส่วนภูมิภาค (N=39)			รวม (N=104)		
	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ	\bar{X}	S.D	แปลความ
	3.ปัญหาด้านผู้ใช้ระบบ								
3.1 ไม่ค่อยได้ใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ไม่มีความชำนาญในการใช้	2.42	1.08	น้อย	2.50	1.07	ปานกลาง	2.45	1.08	น้อย
3.2 ไม่สันทัดในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่	2.37	1.09	น้อย	2.26	1.02	น้อย	2.33	1.06	น้อย
3.3 ไม่ทราบวิธีการสืบค้นในบางระบบ	2.71	1.07	ปานกลาง	2.62	0.96	ปานกลาง	2.67	1.05	ปานกลาง
3.4 ไม่คุ้นเคยกับวิธีการสืบค้นในบางระบบ	2.82	1.01	ปานกลาง	2.44	0.83	น้อย	2.67	0.98	ปานกลาง
3.5 ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่สามารถเข้าไปใช้ในระบบได้	2.95	0.94	ปานกลาง	2.59	1.08	ปานกลาง	2.82	0.99	ปานกลาง
3.6 มีอุปสรรคทางด้านภาษาต่างประเทศ	2.65	1.05	ปานกลาง	2.74	1.01	ปานกลาง	2.68	1.05	ปานกลาง
3.7 ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญที่จะปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา	2.94	1.16	ปานกลาง	2.67	0.93	ปานกลาง	2.84	1.08	ปานกลาง
3.8 ไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้อินเทอร์เน็ตช่วยในการปฏิบัติงาน	2.72	1.14	ปานกลาง	2.97	1.21	ปานกลาง	2.82	1.15	ปานกลาง
3.9 ไม่มีเวลาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	2.95	1.13	ปานกลาง	3.03	1.20	ปานกลาง	2.98	1.15	ปานกลาง
3.10 ไม่ได้ติดตามความก้าวหน้าทางด้านระบบอินเทอร์เน็ตที่นำมาใช้ในงานห้องสมุด	2.77	1.03	ปานกลาง	2.84	0.96	ปานกลาง	2.80	0.99	ปานกลาง
3.11 ผู้บริหารไม่สนับสนุนให้บรรณารักษิใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานในห้องสมุด	2.14	1.14	น้อย	1.76	0.88	น้อย	2.00	1.07	น้อย
รวม	2.68	0.92	ปานกลาง	2.58	0.90	ปานกลาง	2.64	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 บรรณารักษ์มีปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ตด้านผู้ใช้ระบบโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง (2.64)

เมื่อพิจารณาโดยรวมเป็นรายข้อพบว่า บรรณารักษ์ทั้งหมดมีปัญหาในด้านผู้ใช้ที่อยู่ในระดับน้อยเพียง 3 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ ไม่ค่อยได้ใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ไม่มีความชำนาญในการใช้ (2.45) ไม่สันทัดในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ (2.33) และผู้บริหารไม่สนับสนุนให้บรรณารักษ์ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานในห้องสมุด (2.00) ส่วนปัญหาที่บรรณารักษ์ทั้ง 2 กลุ่ม พบอยู่ในระดับปานกลาง มี 8 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้คือ ไม่มีเวลาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต (2.98) ขาดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญที่จะปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา (2.84) ไม่มีเวลาเพียงพอในการใช้อินเทอร์เน็ตช่วยในการปฏิบัติงาน และไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่สามารถเข้าไปใช้ในระบบได้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.82 ไม่ได้ติดตามความก้าวหน้าทางด้านระบบอินเทอร์เน็ตที่นำมาใช้ในงานห้องสมุด (2.80) มีอุปสรรคทางด้านภาษาต่างประเทศ (2.68) ไม่ทราบวิธีการเข้าถึงในบางระบบ และไม่คุ้นเคยกับวิธีการสืบค้นในบางระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.67

เมื่อพิจารณาปัญหาด้านผู้ใช้ระบบของบรรณารักษ์แต่ละกลุ่มเป็นรายข้อ พบว่า บรรณารักษ์ทั้ง 2 กลุ่ม มีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกัน ยกเว้นปัญหาไม่ค่อยได้ใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้ไม่มีความชำนาญในการใช้ ซึ่งบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางมีปัญหาในระดับน้อย (2.42) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีปัญหาในระดับปานกลาง (2.50) และปัญหาไม่คุ้นเคยกับวิธีการสืบค้นในบางระบบ ที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางมีปัญหาในระดับปานกลาง (2.82) ขณะที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีปัญหาในระดับน้อย (2.44)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 23-29 สรุปได้ว่าบรรณารักษ์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุดประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2.57) และจากการพิจารณาปัญหาทั้ง 3 ด้านพบว่าบรรณารักษ์ทั้ง 2 กลุ่ม มีปัญหาสูงสุดในด้านผู้ใช้ระบบ (2.64) รองลงมาคือ ปัญหาด้านการใช้ระบบ (2.57) และปัญหาด้านเทคนิคของระบบ (2.48) ซึ่งปัญหาด้านผู้ใช้ระบบและปัญหาด้านการใช้ระบบนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่ปัญหาด้านเทคนิคของระบบอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านในแต่ละกลุ่ม พบว่า ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตทุกด้านของบรรณารักษ์ ทั้งห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีปัญหาอยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาด้านเทคนิคของระบบ ที่บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีปัญหาในระดับน้อย (2.41)

ปัญหาอื่นๆที่บรรณารักษ์ประสบในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุด

จากการสำรวจพบว่า มีบรรณารักษ์ประสบปัญหาอื่นๆ จำนวน 5 คน ได้แก่

1. การติดต่อเข้าสู่ระบบช้า ใช้เวลารอผลการค้นนาน และมีความเร็วในการส่งข้อมูลต่ำ โดยเฉพาะช่วงหลังเวลา 11.00 น. จะแสดงผลบนหน้าจอได้ช้า บางครั้งมีการค้างหน้าจอ (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

2. ไม่ประสบผลสำเร็จในการสืบค้น โดยไม่พบรายละเอียดข้อมูลที่ต้องการ และได้เลขหมู่ในระบบอื่นที่ไม่ตรงกับที่ต้องการ (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

3. ปัญหาที่พบรองลงมา มีผู้ตอบจำนวน 4 คน คือ ระบบขัดข้องบ่อยหรือเสียบ่อย (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

ปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวน 3 คน ได้แก่

1. เครื่องคอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร และสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)
2. ไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
3. ยังไม่สามารถถ่ายโอนข้อมูลได้ โดยบางระบบอนุญาตให้ download บางรายการได้จำกัด บางแห่งให้ download ได้เฉพาะ Bibliography record แต่บรรณารักษ์ต้องการ download Item record (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ปัญหาที่มีผู้ตอบจำนวน 2 คนคือ ขาดผู้เชี่ยวชาญที่จะให้คำแนะนำปรึกษา หรือช่วยแก้ปัญหาในการใช้อินเทอร์เน็ต (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ส่วนปัญหาที่พบว่ามีผู้ตอบจำนวน 1 คน ได้แก่

1. ขาดความชำนาญและประสบการณ์ในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งใช้ศัพท์สำคัญในการค้นไม่ถูก ทำให้ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ (ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล)
2. ระบบที่เข้าไปค้น มีคำสั่งที่ซับซ้อนกว่าจะเข้าถึงระบบได้ (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล)
3. ต้องมี Login และ Password ในการเข้าถึงระบบ (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
4. ทราบที่อยู่ (IP address) ของแหล่งสารนิเทศที่ค้นน้อย (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
5. ไฟฟ้าดับบ่อย (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)
6. อ่านภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่)

7. ซาดโปรแกรมที่ใช้งานบนอินเทอร์เน็ตบางโปรแกรม เช่น Netscape Navigator ทั้งนี้เพราะผู้รับผิดชอบทางด้านคอมพิวเตอร์ไม่ได้ติดตั้งโปรแกรมไว้ให้ (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่)

8. มีปัญหาการตรวจสอบการเข้าของชื่อเรื่อง บางระบบไม่สามารถตรวจสอบการเข้าได้ในบางครั้ง (ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

ข้อเสนอแนะในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการของห้องสมุด

ข้อเสนอแนะในการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการของห้องสมุด มีบรรณารักษ์ระบุไว้ในแบบสอบถาม โดยผู้ตอบจำนวนมากที่สุดคือ 3 คน ได้แก่

1. ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้กับอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอสำหรับใช้งานในการค้นข้อมูล (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)

2. ควรมีการฝึกอบรมบรรณารักษ์ให้มีความชำนาญในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานทำรายการในห้องสมุด รวมทั้งควรมีการประสานงานกับห้องสมุดที่มีการทำรายการจากการสืบค้นด้วยอินเทอร์เน็ต เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นให้แก่ห้องสมุดที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ต (ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์และห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

3. บรรณารักษ์ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยใช้วิจารณ์ญาณพิจารณารายการสืบค้นที่ได้มาว่าให้เลขหมู่ หัวเรื่อง และลงรายการ Indicator ถูกต้องหรือไม่ ก่อนที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้เพราะสิ่งที่ได้มาจากคู่มือฉบับเก่า บางครั้งอาจมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล, สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

สำหรับข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบจำนวน 2 คน มีดังนี้

1. บรรณารักษ์ควรศึกษาวิธีการใช้อินเทอร์เน็ต ควรรู้แหล่งข้อมูลที่จะเข้าไปค้น และควรศึกษาหาความรู้ในการสืบค้นรายการจากหลายๆแห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ออกมาถูกต้องตามมาตรฐานการลงรายการ AACR 2 (สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล และสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร)

2. ควรมีการส่งเสริมให้บรรณารักษ์งานทำรายการทุกห้องสมุดใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับงานวิเคราะห์เลขหมู่และทำรายการ เพราะทำให้การทำงานมีความสะดวก รวดเร็ว รวมทั้งควรมีการสนับสนุนจากผู้บริหารห้องสมุดให้ใช้อินเทอร์เน็ต (สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)

3. การติดต่อสื่อสารเพื่อการค้นข้อมูลโดยผ่านอินเทอร์เน็ต ควรทำได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และสามารถเข้าไปได้ทุกห้องสมุดที่ต้องการ ทั้งนี้ระบบควรมีความพร้อมทั้งในด้าน Gateway และไม่ควรมีปัญหาด้านสายไฟ (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ข้อเสนอแนะที่มีผู้ตอบข้อละ 1 คนได้แก่

1. ควรมีการเพิ่ม User license ให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถ remote login เข้าไปใช้ได้มากขึ้น และควรเพิ่มเวลาในการใช้ให้มากขึ้น (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)

2. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งคำอธิบายในการใช้ตัวย่อหรือ Code ต่างๆ และควรเพิ่ม Option ในการเชื่อมโยงกับห้องสมุดอื่นได้จากระบบห้องสมุดของตน (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ)

3. ควรมีการเพิ่มพูนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้เข้าใจยิ่งขึ้น (สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์)

4. ห้องสมุดใหญ่ๆ เช่น สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรเป็นแม่แบบในเรื่องของการให้หัวเรื่องและลงรายการหลัก โดยการลงรายการสิ่งพิมพ์ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ก่อนห้องสมุดอื่น (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่)

5. การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับช่วยในการกำหนดเลขหมู่และทำรายการทรัพยากรสารนิเทศนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงนโยบายของห้องสมุดด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับระบบผู้ใช้ห้องสมุด และสอดคล้องกับรายละเอียดต่างๆ ที่ลงรายการ โดยเฉพาะเลขหมู่และหัวเรื่อง หรือคำสำคัญ (ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย